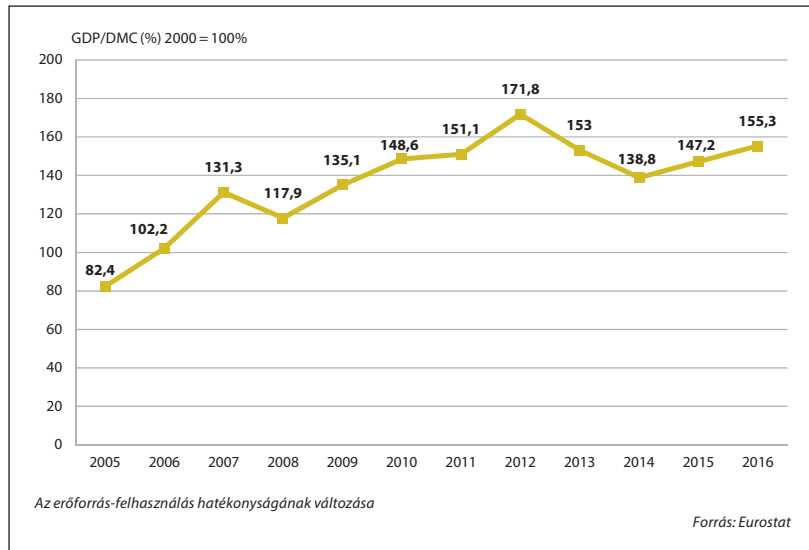

G.5.5. A természeti erőforrások felhasználásának hatékonysága

A fenntartható gazdasági növekedés szempontjából fontos, hogy egy ország a gazdasági tevékenységéhez mennyi természeti erőforrást használ fel, illetve a gazdaság bővülését sikerül-e csökkenő erőforrás-felhasználás mellett elérnie. A természeti erőforrások közé soroljuk a fémes és nemfémes eredetű ásványi anyagokat, beleértve a nem megújuló – fosszilis – energiaforrásokat is. A kutatások szerint a föld népességeltartó képességét és a gazdasági tevékenységet is egyre inkább korlátozza, hogy mennyi ásványkincset és energiaforrást vonunk ki a természetből. Éppen ezért kiemelt figyelmet érdemel, hogy a természeti erőforrások felhasználásának hatékonysága jelentősen növekedjék.

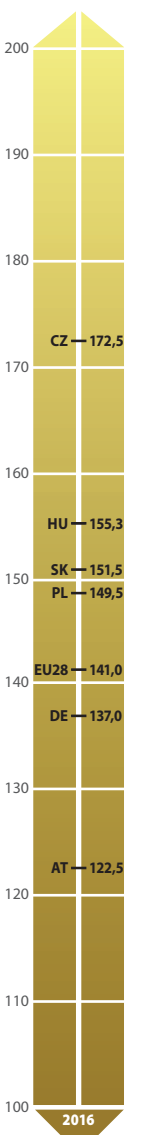
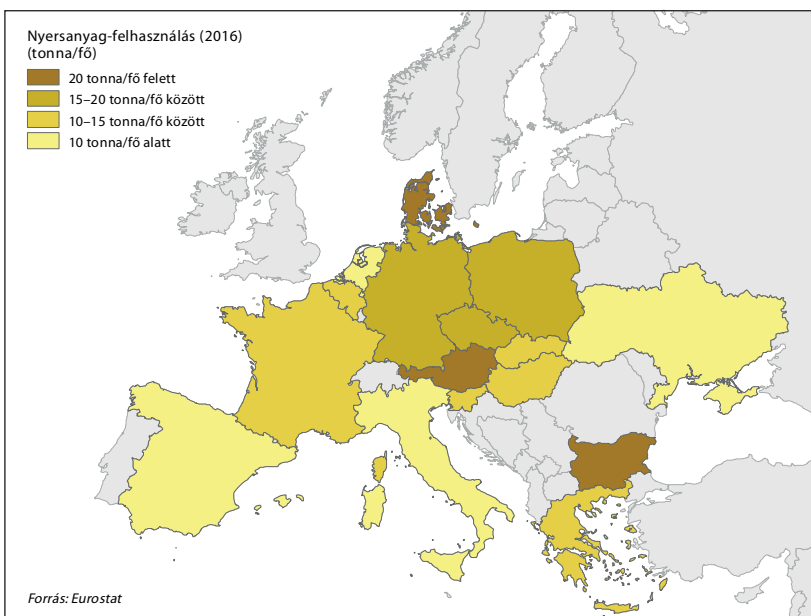
Az ENSZ fenntartható fejlődési mutatói között is szerepel a fenntartható anyag- és energiatakarékos termelésre való törekvés. Ennek egyik mérési módja az erőforrás-felhasználás hatékonyságának vizsgálata. A mutatót úgy számoljuk, hogy az adott év teljes hazai felhasználását (DMC) viszonyítjuk a teljes megtermelt bruttó hazai termékhez (GDP), amelyet vásárlóerő-paritáson veszünk figyelembe. A teljes hazai felhasználásba beleszámít a helyben kitermelt és az importált nyersanyag is, amennyiben azt nem exportáljuk közvetlenül, hanem felhasználjuk a gazdaság bármely szektorában.

A felhasználás hatékonyságát kétféleképpen lehet javítani. Egyrészt a felhasználók részéről hulladékmentesebb

hasznosítással, korszerűbb technológiák alkalmazásával, másrészt azzal, ha a gazdaság szerkezetén belül csökkentjük a nyersanyagigényes ágazatok arányát. A nyersanyagigény csökkentése azért is fontos, mert az áruk előre nehezen becsülhető módon változik a világpiacon. Ha csökken a gazdaság nyersanyagigénye, az – főleg nyersanyagszegény országok esetén – csökkenti a világgiazi bizonytalanságoknak való kitétséget, előnyösen hat a költségekre, és ezzel javítja a versenyképességet.

A grafikonon azt látjuk, hogy a 2000-es évet bázisnak tekintve a magyar erőforrás-felhasználás hatékonysága 2016-ra 55,3%-kal lett magasabb. Az EU28 átlaga 41%. A hőmérőn néhány további ország 2016. évi adatai láthatók. Ez alapján a magyar teljesítmény a cseh után a második legjobb. Ez összefügghet az ágazati szerkezet korszerűsödésével, az anyagokkal való nagyobb takarékoskodással. A magyar adat azért is tekinthető jónak, mivel a GDP-nk növekedése csökkenő természetierőforrás-felhasználás mellett valósul meg. Az Eurostat az egy főre jutó természetierőforrás-felhasználás mennyiségét is méri (tonna/fő). Ezen mutató esetén 2016-ban a magyar adat (10,8 tonna/fő) az EU28-átlagnál (13 tonna/fő) és a többi V4-ország értékénél is jobb (Csehország 15,2, Lengyelország 16,6, Szlovákia 12,7 tonna/fő). A legkedvezőbb adat Olaszországé (7 tonna/fő). A magyar érték a 6. legjobb az EU-ban.

A fenntartható fejlődés érdekében tovább kell csökkenteni a gazdaság nyersanyag- és energiaigényét, és javítani a felhasználás hatékonyságát.